

**БЕРЕЗЕНЬ-
КВІТЕНЬ**

2019

№ 2 (146)

Редакційна колегія

Павленко С.О. –
шеф-редактор

Дятлов В.О. –
головний редактор

Коваленко О.Б. –
заст. головного редактора

Бойко М. К.
Боровик А.М.
Боряк Г.В.
Луняк Є.М.
Кондратьєв І. В.
Маврін О.О.
Моця О.П.
Мицик Ю.А.
Острянюк А.М.
Половець В.М.
Папакін Г.В.
Рахно О. Я.
Чухліб Т.В.
Ячменіхін К.М.
Плохій С. М.
Кролл П.

Редакційна рада

Аліфіренко І.М.
Гаранін О.Я.
Лаєвський С.Л.
Лозовий Д.М.
Носко М.О.
Реброва Н.Б.
Самойленко О.Г.
Смолій В. А.
Соболь Ю.О.
Реєнт О.П.

Випусковий редактор
Герасимчук О.М.

Журнал видається за
фінансової підтримки
Чернігівської
облдержадміністрації.

Засновники: Національний
університет «Чернігівський
колегіум» імені Т.Г. Шевченка;
Національна спілка
красазнавців України;
Інститут української
археології та джерелознав-
ства ім. М. С. Грушевського
НАН України;
Інститут історії України
НАН України

Рекомендовано до друку
Вченою радою Чернігівського
національного педагогічного
університету імені
Т. Г. Шевченка (протокол
№10 від 29 травня 2019 р.)

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Всеукраїнський науковий журнал

ЗМІСТ

У ГЛИБ ВІКІВ

Келембет С. Князі Глинські: походження роду, Глинське князівство, володіння в Сіверській землі 3
Філіпова Г. Козаки у шведському полоні в часи Великої Північної війни 1700–1721 рр.: значення біографічного аспекту. Частина друга 19

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ

Пилипенко О. Історіографія історії самоврядування грецької громади міста Ніжина у середині XVII – XIX ст. 26

ЦЕРКОВНА СТАРОВИНА

Шуміло В. Корпус писемних пам'яток Катакомбної Істинно-Православної Церкви: проблеми збирання, збереження та дослідження 35

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ

о.Мицик Ю., Тарасенко І. З листів Є.Ю. Спаської до С.А. Таранушенка 42

РОЗВІДКИ

Коропатник М. Кубань: від української колонізації до її зросійщення. Спроба неупередженого аналізу 64

Блакитний М. Документальні матеріали до історії Чернігівського реального училища (початок XX ст.). 79

Назарова В. Фрагменти біографій найяскравіших представників єврейської общини м. Глухова XIX – початку XX століття, чий надгробки на могилах збереглися на глухівському юдейському кладовищі. 89

Лук'янець К. Агітаційно-пропагандистська аркушева література Директорії УНР (листопад 1918 р. – січень 1919 р.) . . 97

Студьонова Л. Доля людини в одній архівній справі як дзеркало політики колективізації в українському селі 106

Салтан Н., Салтан О. «Історія Русі-України має відношення до московської не більше, ніж історія Англії до історії США». Проекти програм з рідної історії для народних шкіл Харкова на 1942–1943 навчальний рік 115

Онищук К. Корюківська трагедія: як вижили живі? 132

Нестеренко Л. «<...> Я не желала жить в Советском Союзе, я желала жить в Германии и для этого предпринимала меры бежать в Германию <...>». Сторінки життя Юти Густавівни Кельм (Лідії Іванівни Кельман) 137

ГЕНЕАЛОГІЧНІ СТУДІЇ

Герасько М. Рід Кочубеїв у генеалогічних дослідженнях. 150

**МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ, ПРИСВЯЧЕНОЇ 380-й РІЧНИЦІ
ГЕТЬМАНА І.С.МАЗЕПИ**

Петрченко І. У центрі уваги – непересічна особа лідера Гетьманщини 169

Іван Мазепа. Міркування про Україну та наболіле (Підготував та переклав із староукраїнської мови **С. Павленко**). 173

Подоляко Л., Луценко Р. Події Північної війни 1700–1721 рр. на території Коропщини у науковій та екскурсійній роботі Мезинського національного природного парку 177

Травкіна О. Гетьман Іван Мазепа та заснування Чернігівського колегіуму 181

Руденок В., Новик Т. Чернігівський Троїцький Іллінський монастир доби Гетьманщини за результатами археологічних досліджень 185

Гейда О. Церковна політика гетьмана Івана Мазепи 188

Ситий Ю. Садиба гетьмана І. Мазепи на Гончарівці у Батурині . 196

о. Мицик Ю. Три невідомі універсали гетьмана Івана Мазепи 200

РЕЦЕНЗІЇ. ОГЛЯДИ. АНОТАЦІЇ

Шуміло С. Подлевський С. Графіті Чернігова у соціокультурному просторі X–XVII століть. Монографія. Чернігів: SCRIPTORIUM, 2018. 276 с., іл. 204

Половець В. Силка О.З. Громадські об'єднання українського села наприкінці XIX – на початку XX ст.: становлення та діяльність (на матеріалах Лівобережжя). Черкаси, 2016. 574 с. 205

«СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС»

Всеукраїнський науковий журнал

Наказом МОН України № 1328 від 21.12. 2015 журнал включено до Переліку наукових фахових видань України, публікації яких зараховуються до результатів дисертаційних робіт з історії.

Міністерство юстиції України. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 23837 – 13677Р від 03.04. 2019

ISSN 2518-7422

Індекс 74325

Адреса редакції: 14013, Чернігівська обл., м. Чернігів,
вул.Гетьмана Полуботка, 53.

Телефон для довідок: 95-74-18

Сайт журналу: www.siver-litopis.cn.ua (ISSN 2518-7430)

Базові освітні, наукові, культурологічні установи, де зберігаються комплекти журналу «Сіверянський літопис»:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Національна парламентська бібліотека України

Державна науково-технічна бібліотека України

Львівська державна наукова бібліотека ім. В. Стефаника

Одеська національна наукова бібліотека

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка

Книжкова палата України